

Mooi Meegenomen

Norbertijnenparochie®
Heikant/Quirijnstok

Vastenactie

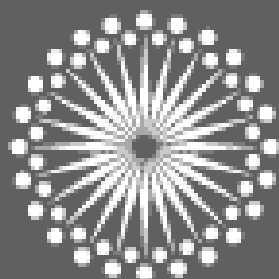
Voor de komende Vastenperiode gaan wij als Norbertijnenparochie weer samenwerken met 'Solidair met India'. Het ligt in de planning om samen met de Abdij van Berne en de Norbertijnenparochie Bokhoven ons vastenproject te wijden aan het inzamelen van zoveel mogelijke geld voor hun 'Project Indore'.

Een eerste korte projectomschrijving luidt als volgt: Verbetering van de gezondheid, onderwijs en werkgelegenheid in 6 sloppenwijken in Indore. Project 34910: Het project richt zich op de bewoners van 6 sloppenwijken in de stad Indore. In de arme en achtergestelde bevolkingsgroep is het met de positie van de vrouwen erg slecht gesteld. De bewoners hebben onvoldoende inkomsten en gezondheidsproblemen komen veelvuldig voor. De geletterdheid van de vrouwen is zeer achtergesteld; vaak hebben zij geen enkele vorm van onderwijs genoten. Het project richt zich op de verbetering van de gezondheidstoestand, onderwijs en werkgelegenheid. Er zal worden ingezet op het verbeteren van de positie van de vrouwen door middel van zelfhulp-groepen. Deze richten zich op inkomensgenererende activiteiten (werkgelegenheid), zodat de inkomenspositie en sociale status van de gezinnen verbetert en men meer economisch onafhankelijk is. Ook wordt naschools onderwijs gegeven voor de straatkinderen en trainingen voor de vrouwen. Er is een bedrag nodig van €16.761.

Een hele uitdaging ligt dus voor ons om te volbrengen. Als u ideeën hebt om met enkelen van ons samen op speciale wijze deze actie kracht bij te zetten dan horen wij graag van u.

In dit nummer

Vastenactie	1
Pastorale: Carnaval – alle mensen samen en gelijk	2
Van de bestuurstafel	2
Vieringen in de komende periode	3
Opbrengst Adventsactie 2022 voor Zsámbék	3
Anderhalve eeuw Mariakerk	4
Heiligen door het jaar: 19 februari – Filothea van Athene	5
Gedenk dat ge stof zijt en tot stof zult wederkeren	5
Wat is de vastentijd en waarom duurt die veertig dagen?	7
Eropuit (1)	7
Synodaal Proces: Samen op weg	8
Intermediair VerWijs: Wat is dat? Iets voor jou?	9
Activiteiten in en rond het Ronde Tafelhuis	10
Onderhoudsgroep Kerkhof Heikant	11
Eropuit (2)	11
Alle registers open	12
Foto's/afbeeldingen	12
Colofon	12

Solidair met India

Pastorale: Carnaval – alle mensen samen en gelijk

Over een paar weken is het alweer zover: het grote, uitbundige feest van Carnaval. Nu denkt u natuurlijk dat ik de zoveelste cultuur-historische beschouwing ga houden. Wat ik nu echter vooral wil doen is een uitnodigende en stimulerende uiteenzetting houden over verschillende aspecten van het vieren van Carnaval, die mij erg aanspreken, vooral omdat ze heel nauw lijken voort te komen uit christelijke opvattingen over een betere, mooiere samenleving en wereld: het 'Koninkrijk van God'.

Mijn opvattingen over Carnaval waren vanuit mijn jeugd in Wormerveer, Zaanstreek, Noord-Holland vrij minimaal, nuchter, tot zelfs negatief ingekleurd: Carnaval vieren is niks voor ons, want het is een 'Fremdkörper', dat voor de meerderheid van de omgeving nauwelijks iets betekent. Daarentegen werd er misschien toch al een kiem gelegd toen ik een jaar of 16-17 was en via (oudere) vrienden terecht kwam in het feestgedruis van Carnaval en ook de kermis in Assendelft: helemaal onbekommerd opgaan in een massa mensen, die met elkaar dansen en zingen, hossen en springen en bier drinken, jong en ouder, alles heerlijk door elkaar heen.

Maar het betere werk leerde ik kennen in Oeteldonk, waar ik alweer ruim 30 jaar woon. Het wordt mij jaar na jaar steeds duidelijker dat in de dagen van Carnaval het protocol en het ritueel vereisen dat alle mensen dan 'boeren en durskes' zijn, allemaal gelijk om onder leiding van de prins feest te vieren. De bedoeling is dat de burgemeester en allerlei andere belangrijke mensen in het gewone maatschappelijke leven drie dagen lang ook als gelijke opgaan in het feest: alle mensen samen en gelijk.

Van de bestuurstafel

Het is geboren, het Goddelijk Kind! Woorden waarin hoop, verwachting en vertrouwen doorklinken. Een teken daarvan zag ik in de kerstvieringen. We hebben corona achter ons gelaten, oude tijden herleefden! De kerk zat op kerstavond weer vol. Aan de eerste viering namen 350 (!) bezoekers deel. Ook de tweede viering die avond werd prima bezocht, net als die op Eerste Kerstdag. Dat leverde ook een bemoedigende opbrengst van de collecte op: ruim € 1.500! Een hartelijk woord van dank is op zijn plaats voor iedereen die daaraan heeft bijgedragen. Natuurlijk, we moeten ons niet rijk rekenen. Het kerkbezoek op deze dagen blijft voorlopig uitzonderlijk, maar toch, voor veel parochianen blijft bezoek aan de Kerstviering een wezenlijk deel van het vieren van Kerst!

Er is meer om vertrouwen aan te ontlenen. Afgelopen jaar is ons pastorale team gelukkig weer op sterkte gekomen. Met de komst van Marcel gaan Eveline en Rob, ondersteund door Sonja en onder de eindverantwoordelijkheid van Denis, gemotiveerd en enthousiast aan de slag. Het bestuur juicht dat toe en gaat met het team een verdiepingsslag maken in de wederzijdse relatie.

Het was onvermijdelijk dat we in de vergadering van 16 december stil stonden bij de verwarming van de kerk, eerlijk gezegd bij de bescheiden verwarming. We kregen afgelopen maand een paar keer de 'lakmoesproef' voor de kiezen. De

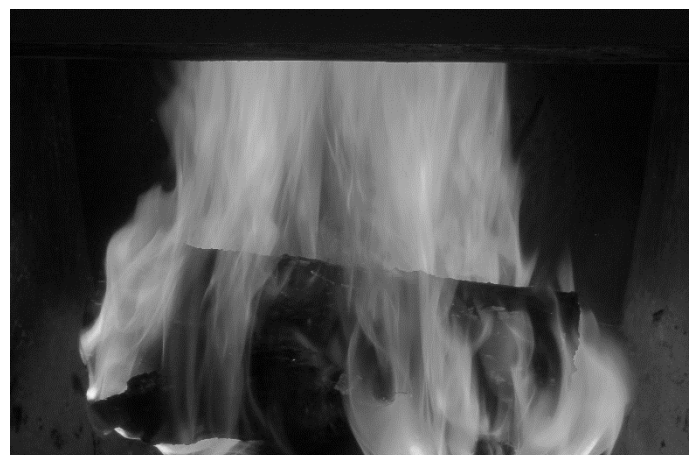

Deze spiritualiteit hoor en zie ik ook terugkomen in verschillende carnavalsliederen. Het beste ervaar je dat ik dat in het lied 'Ooit', met fragmenten als 'Ooit zijn wij allen samen, ooit dan staan wij hand in hand' en 'Alle handen in elkaar; wordt het licht voor eeuwig donker, dan zijn al die mensen daar'. Ook kan ik telkens weer lyrisch worden over het lied '(Ik vraag oe) Lieven Heer', waarin de gelovigen vragen of Hij ook allen die in de Oetelhemel zijn een 'road-wit-gele sjaal' wil geven, zodat allen op aarde en in de hemel met elkaar verbonden zijn in één groot feest. Hoe religieus wil je het hebben?

Zo heb ik als nuchtere Hollander geleerd dat je met Carnaval hardop mag dagdromen van verbondenheid tussen alle mensen en van de vereniging tussen hemel en aarde, en dat daarin iedereen gelijk is.

Marcel van der Maeden

temperatuur zakte een tijdje tot een bijkans 'Spartaans' laag niveau. Ja, het was bikkelen tijdens de vieringen. Maar met jas, das, handschoenen en in enkele gevallen een plaid over de benen was het te doen. Hoewel gezegd moet worden dat enkele bezoekers het toch te koud vonden. Een warme kop koffie na afloop voelde warm aan, letterlijk en figuurlijk. Het gaat misschien wat ver om het aan Kerstmis te danken maar op zijn minst was het opvallend dat we de eerste weken van het nieuwe jaar een winter hittegolf te verwerken kregen. Geen goed teken in verband met de opwarming van de aarde maar wel zo behaaglijk in de kerk! Het bestuur is in gesprek over de aanschaf van zonnepanelen en een aantal warmtestralers. Bij het nemen van een besluit speelt de

omvang van de investering natuurlijk ook een rol. Maar, om in de sfeer te blijven, we gaan niet over één nacht ijs.... We hebben de financiële commissie advies gevraagd. Die heeft ons meegegeven het bisdom en enkele parochies te raadplegen die dergelijke maatregelen al getroffen hebben. Ook wordt aangeraden een tweede offerte aan te vragen. De eerlijkheid gebiedt dan ook te zeggen dat de effecten van deze investering waarschijnlijk pas vanaf de volgende winter merkbaar zijn.

Bij deze Mooi Meegenomen ontvangt u ook de brief voor Kerkbalans 2023. Ik kondigde dat in mijn vorige bijdrage al aan. Ik hoop van harte dat u het belang en de noodzaak onderschrijft van onze (herhaalde) oproep om de financiële toekomst van onze parochie zo veilig mogelijk te stellen. Dit keer ontvangen ook de parochianen een brief die nog niet meedoen. Immers, de mooie opkomst tijdens de Kerstvieringen was voor een deel ook te danken aan parochianen die niet (meer) regelmatig de kerk bezoeken maar voor wie het deelnemen aan een viering in de kerk toevoegt aan hun beleving van Kerstmis. Om welke reden ook zijn die er nog niet toegekomen om ook een financieel steuntje in de rug te geven. En dat het zo belangrijk is om dat wel te doen laten ook enkele cijfers zien. Hadden we eind 2021 nog zo'n 7000 parochianen, afgelopen jaar zakte dat naar 6800. Daarvan ontvingen we een jaar geleden nog van 863 parochianen een kerkbijdrage, eind 2022 waren dat er nog 770. Samen ontvingen we in 2020 een kerkbijdrage van € 79.388; afgelopen jaar liep dat terug naar € 71.306, een afname van 10%.

Half januari kwam het parochiebestuur weer bijeen. Enige zorg werd uitgesproken over de werving van nieuwe bestuursleden. Het is al lastig gebleken om een nieuwe penningmeester te vinden. Eind 2023 eindigt de tweede zittingsperiode van de secretaris en moeten we op zoek naar een opvolg(st)er. Idealiter wordt het bestuur ook aangevuld met een of enkele 'gewone' leden. Een hele uitdaging! Dus als u, ook in bestuurlijke zin, de parochie de helpende hand wilt toesteken, dan stellen onze parochianen dat buitengewoon op prijs (secretaris@norbertijnenparochiehq.nl; telefoon: 06-37736281)!

Peter Liebrechts, secretaris

Vieringen in de komende periode

In onze parochie vinden deze vieringen plaats:

Mariakerk:	elke zondag, eucharistieviering of woord- en communieviering, 10.30 uur
Norbertuskapel:	dagelijks, gebedsviering, 08.00 en 18.15 uur
Ronde Tafelhuys:	elke woensdag, 09.30 uur
Kapel Peerke Donders:	1e dinsdag van de maand, eucharistieviering, 14.30 uur

Datum	Plaats	Voorgangers	Koor/Organist	Bijzonderheden
29-01	 MK	Eveline Sitskoorn/Harrie v.d. Berg	Stella Vocalis	eucharistie
05-02	 MK	Denis Hendrickx	Stella Vocalis	eucharistie
12-2	 MK	Marcel van der Maeden	Cantiqua	woord-/communiedienst
19-2	 MK	Denis Hendrickx	Stella Vocalis	eucharistie
22-2	 RTH			Aswoensdag
22-2	 MK (Norbertuskapel, 19.00 uur)		Vesperviering	Aswoensdag
26-2	 MM	Thea van Blitterswijk	Stella Vocalis	woord-/communiedienst
5-3	 MK	Denis Hendrickx	Stella Vocalis	eucharistie
12-3	 MK	Marcel van der Maeden	Cantiqua	woord-/communiedienst
19-3	 MK	Rob Tanke	Stella Vocalis	woord-/communiedienst

Opbrengst Adventsactie 2022 voor Zsámbék

Opnieuw een fantastische opbrengst: €1.767,75. Ook dit jaar hebben we, als werkgroep, weer op hulp van vele kanten kunnen rekenen. Theo, Aloys, Corrie, Annie, Eveline en Gerda hebben schitterende kerststukjes gemaakt. We kregen toestemming van de werkgroep Kerk en Wereld om de kerstspulletjes van de Wereldwinkel te verkopen. Natuurlijk zijn er ook dit jaar heel wat kaarsen verkocht, die voor ons altijd gemaakt worden door mevr. Bremer. Deze mensen hebben er mede voor gezorgd dat we dit mooie bedrag

hebben weten op te halen. Er is € 3.500 naar Zsámbék overgemaakt. Kortom: we hebben de mensen in Zsámbék deze winter ook weer daadwerkelijk kunnen helpen en wat warmte mogen bezorgen. Onze hartelijk dank aan alle gulle gevers en alle mensen die een mooi bloemstuk, kaarsje enz. hebben gekocht

Thea, Rob, Tineke, Johan, Marta en Paula (leden Werkgroep Norbertijnen Tilburg – Zsámbék)

Anderhalve eeuw Mariakerk

In 2023 vieren we dat de kerk van onze parochie O.L. Vr. Onbevlekt Ontvangen honderdvijftig jaar geleden werd gesticht. Alle reden om in dit jubileumjaar een serie artikelen te wijden aan de Mariakerk, zoals de kerk al snel in de volksmond werd genoemd.

De stichting in 1873

Eeuwenlang is de Heikant een gehuchtje geweest dat als het ware vastgeplakt zat aan Tilburg. Het werd bewoond door boeren, dagloners, thuiswevers en handwerklieden, stuk voor stuk armoedzaaiers die kerkten in de grote kerk van het Goirke. In de jaren zestig van de negentiende eeuw werd het pastoor Wilhelmus van de Ven van de Goirkese H. Dionysiuskerk te gortig. Het liep op zondagen de spuigaten uit en van een ordentelijke zorg voor de parochianen kon nog maar nauwelijks sprake zijn. Bovendien was de afstand van de pastoor tot zijn verste parochianen groot en waren zij vaak heel moeilijk te bereiken. En tot slot: de pastoor was al dik in de zeventig.

Hij trok de stoute schoenen aan en schreef een brief naar bisschop Zwijsen met het verzoek een tweede kerk in de Heikant op te mogen richten. Zwijsen stemde toe in 1871 en op 7 mei 1872 legde Van de Ven zelf de eerste steen van de nieuwe kerk, die was ontworpen door de Tilburgse architect J.C. van den Heuvel. Het was de bedoeling van Van de Ven dat de nieuwe kerk een soort dependance van de Goirkese kerk zou worden, maar daarvoor voelde de bisschop niets: hij benoemde kapelaan Leonardus van der Steen tot bouw-pastoor en gaf hem de leiding over de nieuwe parochie.

De kersverse pastoor toog onervaren aan het werk. Hij had het tij bepaald niet mee: de bouwkosten bedroegen ruim 40 duizend gulden, maar aan giften, subsidies en opbrengsten van collectes was maar 16 duizend gulden binnengekomen, zodat in 1873 een kerk werd opgeleverd zonder bijvoorbeeld banken, een orgel, een communiebank en een preekstoel. Dat werd in de jaren erna allemaal met veel moeite bijeengesprokkeld.

Op 1 augustus 1873 werden de bouwwerkzaamheden afgerond. Op 8 september 1873 vond de inwijding plaats door de deken van Tilburg Wilhelmus van de Ven, inderdaad, de man die zijn zinnen op de dependance had gezet. Hij zal de inwijding wellicht met gemengde gevoelens hebben volbracht, ook al betekende het een aanzienlijke verlichting van zijn werk. Op 23 juni 1879 werd de Mariakerk door Mgr. Godschalk geconsacreerd.

Leonardus van der Steen

Van der Steen was in 1828 geboren in Den Bosch. Hij voltooide de priesteropleiding 'met den meesten lof' en werd in 1854 tot priester gewijd. In eerste instantie werd Van der Steen professor aan het seminarie, maar dat was zeker niet een functie die hem bij zijn wijding voor ogen had gestaan. Hij greep dan ook de mogelijkheid om kapelaan te worden in Dreumel (en later Vierlingsbeek) met beide handen aan. Leonardus was een harde werker die zich nooit door problemen uit het veld liet slaan en dat was ook in de burelen

van het bisdom opgevallen. Toen er in de Heikant een nieuwe parochie in het leven was geroepen, was het niet moeilijk een nieuwe herder te benoemen. Vlak voor de viering van zijn gouden jubileum als priester in 1904 stierf Leonardus van der Steen. Hij ligt nog altijd begraven links achteraan op het kerkhof onder de eerbiedwaardige, weelderige kastanjeboom.

In de jaren na de consecratie gebeurde er nog van alles op de Schans rond de Mariakerk. Genoeg stof voor een vervolg.

Hein Wilsens

Heiligen door het jaar: 19 februari – Filothea van Athene

In elke aflevering van Mooi Meegenomen gaat de redactie op zoek naar een heilige die past bij de tijd van het jaar. Nu is dat natuurlijk carnaval. We prikten zondag 19 februari, de eerste carnavalsdag (ook al zijn heel wat doorgewinterde feestneuzen dan al dagenlang bezig) en troffen op heiligen.net voor deze zondag tien heiligen aan. Van de meesten is nauwelijks iets overgeleverd, behalve dan dat ze meestal op gruwelijke wijze om het leven zijn gekomen. Maar er is één uitzondering: Filothea Venizelou, beter bekend als Filothea van Athene. Over haar weten we aanzienlijk meer.

Anna en Katharina

Filothea werd in Athene in 1522 geboren, het jaar waarin, een heel eind verderop, in Trier een andere heilige van 19 februari overleed. Dat was Katarina van Wittelsbach, wier zuster Anna – ook heilig verklaard! – ruim vier jaar eerder was gestorven. De zussen waren prinsessen van Wittelsbach – Pfalz-Simmern

die van jongs af aan toevertrouwd waren aan het clarissenklooster in Trier en daar hun hele leven in dienstbaarheid en de geur van heiligheid hadden doorgebracht.

De zussen waren dus van hoge komaf. Dat gold niet zozeer voor Filothea. Haar familie kon niet bogen op een adellijke afkomst, maar was wel zeer vermogend. Filothea wilde het klooster in, maar haar ouders hadden een huwelijk voor ogen dat de status van de familie Venizelou in Athene nog verder zou verhogen. Om haar ouders geen verdriet te doen stemde Filothea toe in het huwelijk. Het werden drie jaren vol ongeluk en verdriet waaraan een eind aan kwam door het plotselinge overlijden van haar man. Alsnog besloot Filothea haar hart te volgen. Zij stichtte een kloostergemeenschap die veel christelijke meisjes en vrouwen aantrok. De gemeenschap trok zich het lot aan van de armen en verdrukten en kreeg zo een grote bekendheid in grote delen van Griekenland.

Schuilplaatsen

In die jaren leefden de Grieken onder het juk van een Turkse overheersing. De Turken moesten niets hebben van christelijke vrouwen, die zij het liefst tot slavin maakten en te pas en te onpas mishandelden. Steeds meer slavinnen zochten daarom hun toevlucht tot het klooster van Filothea, die hen vervolgens op allerlei schuilplaatsen in veiligheid bracht. Filothea werd om die reden door de Turken gearresteerd en voor de rechtbank gesleept. Daar verklaarde Filothea dat zij de dood verkoos boven het verraden van de schuilplaatsen van haar volgelingen. Omdat haar familie voldoende geld bij elkaar bracht om alle eigenaars van de slavinnen tevreden te stellen, mocht Filothea terug naar haar klooster.

De Turken, geërgerd omdat zij in feite een nederlaag hadden geleden, lieten het er niet bij zitten, vielen het klooster binnen en sloegen zo op Filothea in dat zij wat later op 67-jarige leeftijd aan haar verwondingen overleed.

Nog altijd is Filothea beschermheilige van Athene. Elk jaar worden op 19 februari tijdens haar feest in een plechtige optocht haar relieken door een nazaat van de familie Venizelou rondgedragen. Filothea wordt zowel in de rooms-katholieke kerk als in de Grieks-orthodoxe kerk als heilige vereerd.

Hein Wilsens

Gedenk dat ge stof zijt en tot stof zult wederkeren

Nog even en de boerenkiel kan na een paar dagen feest weer in de kast, om plaats te maken voor het vastentrommeltje. Dat laatste zal tegenwoordig niet veel meer gebruikt worden, maar Aswoensdag en de Vasten- of Veertigdagentijd behoren nog altijd tot de katholieke traditie.

Aswoensdag is de eerste dag van de Veertigdagentijd, die loopt tot en met Stille Zaterdag. Tijdens de viering op die dag tekent de priester of voorganger met as een kruisje op het voorhoofd van de kerkgangers, om hen aan te sporen tot bezinning, boete en bekering. Daarbij worden de volgende woorden gesproken: Gedenk, mens, dat gij stof zijt en tot stof

zult wederkeren (*Memento, homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris*).

Van Aswoensdag tot Pasen zijn er veertig vastendagen; de zondagen worden niet meegerekend. Vasten kan in deze tijd een heel persoonlijke en eigen invulling hebben. Naast de meer traditionele onthouding van vlees en 'overvloed', kiezen sommigen er in deze periode voor niet te roken, te drinken of minder gebruik te maken van het internet. Wat je jezelf ontzegt om in de Veertigdagentijd ruimte te creëren door los te komen van vaste gewoontes is een keuze die ieder voor zich kan maken.

Geschiedenis

Historici zijn het er in het algemeen over eens dat de periode van vasten, de Veertigdagentijd, is ontstaan vlak na het eerste concilie van Nicea in 325. Uit conciliedocumenten blijkt dat deze vastentijd vooral bedoeld was voor geloofsleerlingen, de zgn. doopkandidaten, voordat deze gedoopt werden met Pasen. Ook was Aswoensdag bedoeld voor mensen die grote zondes hadden begaan. Ze werden op die dag in de kerk met as bestrooid en mochten elkaar niet meer zien tot de viering op Witte Donderdag, de donderdag voor Pasen. Al snel werd het echter een algemeen kerkelijk gebruik. Wel verschilde de invulling van regio tot regio. Op sommige plaatsen werd er het hele weekend niet gevast, op andere plaatsen alleen niet op zondag. Wel betekende het vasten overal: één maaltijd na 3 uur 's middags, zonder vlees, vis of zuivel.

Hoewel het maar zeer de vraag is of Aswoensdag in zijn tijd al onderdeel van de vastentijd was, wordt toch algemeen aangenomen dat het paus Gregorius I (540 – 604) was die uiteindelijk bepaalde dat de Vastentijd met een as-ceremonie zou beginnen op een woensdag, 46 dagen voor Pasen, en dat zondagen waren vrijgesteld. De 40 dagen die overblijven verwijzen naar de veertig dagen die Jezus in de woestijn van Judea doorbracht om te vasten en om de verleiding van de Duivel te weerstaan.

Oorspronkelijk werd de as tijdens de ceremonie gekruist over de hoofden van de gelovigen gestrooid. Omdat de vrouwen in die tijd echter meestal het hoofd bedekten als zij naar de kerk gingen, werden de kruisjes bij hen op het voorhoofd gemaakt. Later werd dit een algemeen gebruik, voor vrouwen zowel als mannen. De katholieke kerk sluit niemand buiten wanneer het gaat om het ontvangen van het askruisje. Ook ongelovigen, ongedoopten en zelfs geëxcommuniceerden die het strikt genomen niet is toegestaan deel te nemen aan een viering mogen het ontvangen.

Stof zijt gij, en tot stof zult gij wederkeren

Na Vaticanum II werd in de nieuwe liturgie van 1969 een alternatieve tekst opgenomen die uitgesproken werd bij het tekenen van het askruisje. Naast 'Gedenk dat ge stof zijt en tot stof zult wederkeren' woorden die we terugvinden in Genesis hoofdstuk 3 vers 19, en mensen herinneren aan hun zondigheid en sterfelijkheid, en daardoor het belang van

bekering, kon voortaan ook gekozen worden voor 'Bekeert u en gelooft in het Evangelie' (Mc. 1,15).

De 'as' van Aswoensdag

De as is gemaakt van verbrande 'palmtakjes', die het vorige jaar met Palmпасen aan de gelovigen zijn uitgedeeld. Het askruisje herinnert ons aan het stof waaruit wij geschapen zijn. Het is ook een teken van berouw en herinnert ons eraan dat aan alles een einde komt. Maar as maakt, indien gemengd door landbouwgrond, deze extra vruchtbaar, en staat daarom ook voor nieuw leven. In de Veertigdagentijd laten we het oude achter ons en kijken vooruit naar het nieuwe begin.

Bijbelse betekenis van de as

In vroeger tijden werd as gebruikt ter uitdrukking van rouw en verdriet of zorgen over begane zonden, waardoor men zich verwijderde van God. De as staat symbool voor de oude zondige persoon die sterft en tot stof wederkeert, waarna de nieuwe opstaat. In 2 Samuel 13,19 lezen we bijvoorbeeld hoe Tamar as over haar hoofd strooit nadat zij is misbruikt door haar halfbroer.

Een heel bekend voorbeeld zien we natuurlijk in het boek Job (42,6) waar Job, die zwaar te lijden heeft, 'in zak en as zit'. Ook wanneer God gevraagd werd om inzicht of hulp werd as gebruikt en gevast. Zo richt de profeet Daniel zich tot God door te vasten en het zitten in zak en as (Daniel 9:3). De Makkabeeën bereiden zich voor op de strijd door te vasten, zich in zakken te hullen en as op hun hoofden te strooien (1 Mak. 3,47).

Hongerdoek

Middeleeuwse kerken schermde het hoofdaltaar tijdens de vastenperiode af met een doek. Dit zogenaamde 'hongerdoek' was een teken van soberheid en het werd ook gebruikt om het kerkgedeelte voor de geestelijken te scheiden van de ruimte voor de gelovigen. Ook verwees het hongerdoek naar het 'voorhangsel' in de tempel te Jeruzalem dat in tweeën scheurde toen Jezus stierf. De doeken werden in de loop der jaren steeds rijker versierd, maar verdwenen in de achttiende eeuw. Tegenwoordig worden in sommige kerken weer hongerdoeken opgehangen, veelal gekoppeld aan een thema dat betrekking heeft op de vastenperiode.

In een aantal landen is het gebruikelijk dat christenen elkaar aan het begin van de Veertigdagentijd sterkte en succes wensen. Het is immers een tijd waarin we ieder onze eigen weg door de woestijn gaan, onze lasten achter ons latend om als herboren weer te verschijnen. In Nederland is een dergelijke wens niet gebruikelijk, maar ik zou er toch mee willen afsluiten: Moge uw Veertigdagentijd gezegend zijn!

In onze parochie zal de Aswoensdagviering worden gehouden op woensdag 22 februari om 09.30u in het Ronde Tafelhuis en om 19.00 uur in de Norbertuskapel in de Mariakerk. U bent van harte welkom.

Eveline Sitskoorn

Wat is de vastentijd en waarom duurt die veertig dagen?

De vastentijd is een periode van veertig dagen die loopt van Aswoensdag tot aan de avondmis van Witte Donderdag, de zondagen niet meegerekend. De veertig dagen staan voor de tijd die Jezus in de woestijn doorbracht, waar hij de verleidingen van Satan doorstond. Het getal veertig is een heilig getal in de joodse traditie. Veertig jaar zwierf het volk Israël door de woestijn op zijn tocht naar het beloofde Land. Veertig dagen verbleef Mozes op de berg, toen hij de Wet en de tien geboden van God in ontvangst nam. Jezus trok zich veertig dagen in de woestijn terug om zich door vasten en bidden voor te bereiden op zijn zending onder de mensen. Hij leefde veertig dagen onthecht, zodat Hij zich helemaal kon openstellen voor de kracht van God en de boodschap van Gods liefde en de komst van het Rijk Gods.

De veertigdagentijd is de periode van boete, bekering en gebed voor Pasen. Oorspronkelijk was de vastentijd in de eerste kerkgemeenten de tijd waarin mensen die zich tot het christendom bekeerden zich voorbereidden op het doopsel. Ze deden dan boete voor hun zonden en werden ingewijd in de leer van het christendom. Op de duur leerde de Kerk door schade en schande wijs geworden, dat bekering niet eens en voor altijd gegeven kan zijn, maar steeds opnieuw moet worden herbeleefd en nagestreefd. Standvastigheid in het geloof was niet altijd eenvoudig, denk aan de vervolgingen die de eerste christenen onder de Romeinse keizers moesten ondergaan. Niets menselijks is de gelovige christenen in het dagelijkse leven vreemd. We zondigen regelmatig, en raken daardoor het zuivere zicht op God kwijt. De gelovigen worden daarom in de vastentijd aan hun eigen doopsel herinnerd en moeten zich opnieuw bekeren en boete doen voor misstappen. De christen kan zijn boetvaardigheid op verschillende manieren vormgeven. De Heilige Schrift en de Kerkvaders leggen de nadruk op drie vormen: het gebed, de aalmoes en het vasten. Het vasten wordt vandaag de dag niet meer zo streng beoefend, maar we geven nog wel aan de Vastenactie. Sinds het Tweede Vaticaans Concilie zijn Aswoensdag en Goede Vrijdag eigenlijk nog de twee enige verplichte vastendagen in de Rooms-Katholieke Kerk. Ze markeren dan ook het begin en het einde van de vastentijd.

Sinds een paar decennia neemt onder niet-katholieken de belangstelling voor het vasten toe. Dat heeft met twee dingen te maken volgens Mirella Klomp, liturgiewetenschapper aan

de Protestantse Theologische Universiteit. 'Ten eerste met veranderingen in onze cultuur. In onze samenleving is veel aandacht voor voedsel, 'gezonde voeding' en een gezond gewicht. Het tijdelijk of permanent laten staan van voedingsproducten is voor veel mensen niets nieuws. Dat kan het vasten om religieuze redenen 'gewoner' maken.' Ten tweede is onze kijk op geloof de afgelopen decennia ook veranderd. 'Er is meer ruimte voor de opvatting dat geloof niet alleen of vooral een zaak is van het hoofd, maar ook een heel lichamelijk gebeuren. Vasten past daarbij.' Volgens de reformatoren van de zestiende eeuw, Luther en Calvijn, was vasten niet volslagen nutteloos, maar zij waarschuwden voor verkeerd gebruik. Het vasten had in hun ogen niets verdienstelijks in zichzelf. Uiteindelijk ging het om een waarachtig geloof. Klomp geeft dat waarachtig geloof wat meer handen en voeten: 'Door te vasten maak je heel lichamelijk ruimte voor God in je leven, elke keer dat je níét je timeline checkt op je smartphone, of de koektrommel dicht laat. Zo kun je je bewust voorbereiden op het feest van de opstanding: het feest van God die zichzelf steeds opnieuw aan ons wil schenken.'

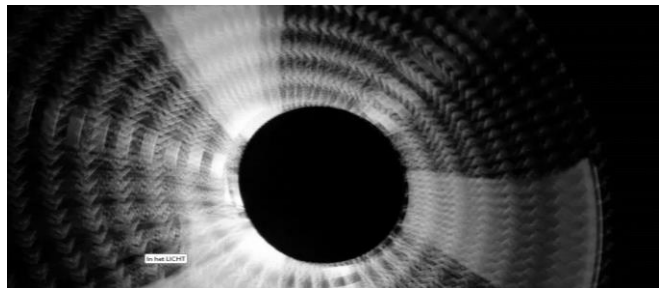

Tot slot: Wat zijn zo al concrete manieren om te vasten? Sommige mensen kiezen voor het tijdelijk afzien van alcohol, vlees en/of snoep. Anderen kiezen er bijvoorbeeld voor tijdelijk geen Netflix te kijken of geen sociale media te gebruiken.

Hans Happel

Eropuit (1)

Met *In het LICHT* slaat Museum Krona in Uden een nieuwe weg in. Dat is een thematische expositie over de ervaring en de duiding van licht. Het brengt een heel nieuw type kunst in het museum. Lichtwerken, fotowerken en (multimedia-) installaties van kunstenaars als Marinus Boezem, Suzan Drummen, James Turrell, Olafur Eliasson, Ann Veronica Janssens, Matthijs Munnik, Veerle Thoben, Gabriël Lester en Navid Nuur. Zij worden verbonden met voorbeelden van de middeleeuwse lichtmystiek, met panelen en handschriften, met voorwerpen van goud, zilver en bergkristal, waarvan de glans en lichtreflectie de kijkers meevoerden naar het ware Licht, het Hogere. Tot de topstukken behoort een met edelstenen bezet kruisrelik van voor 1080 uit Hildesheim. Voor meer informatie: www.museumkrona.nl.

Synodaal Proces: Samen op weg

Bent u ook zo benieuwd wat er uit gaat komen? Het Synodaal Proces werd anderhalf jaar geleden groots ingezet, gaat heel Nederland en de hele wereld rond en gaat nog wel een jaartje duren. U heeft het niet kunnen missen. Of bent u er helemaal niet mee bezig? Ik zat er eerlijk gezegd een beetje tussenin; was echter sowieso een 'late roeping'. Maar wat is het ook alweer? Ik kreeg er vanwege mijn werk hier bij de parochie e-mails over, maar had er natuurlijk al veel eerder uit de media wel iets over vernomen. Toen ik aan mijn collega's vroeg wat dit Synodaal Proces inhield waren zij verwonderd dat ik dat tot dan toe de essentie had gemist. Misschien geldt voor u hetzelfde.

Het Synodaal Proces loopt in Nederland al vanaf 17 oktober 2021. Het doel is een uitgebreide consultatie ter voorbereiding op de Bisschoppensynode die in 2023 in Rome gaat plaatsvinden over synodaliteit. Nu is van die consultatie de 'diocesane fase' afgerond. Deze behelsde dat de gelovigen konden aangeven wat zij belangrijk vinden om binnen het geloof te komen tot een meer 'samen op weg', want dat is immers de betekenis van het begrip 'synode'. De resultaten hiervan werden samengebracht in een rapport. Evenzo gebeurde ditzelfde vanuit alle landen van de wereld. In Rome kwam dat allemaal samen. Dat is vervolgens door een breed samengestelde commissie gelezen en verwerkt tot een serie aanbevelingen.

Afgelopen 7 december vond hierover een Webinar plaats onder de titel 'Hoopvol op weg naar een synodale Kerk'. Hiervoor hebben wij in november nog een oproep gedaan om aan die webinar gezamenlijk deel te nemen. Aangezien de belangstelling echter gering was besloot het Pastoraal Team om hier geen gezamenlijke avond van te maken, maar het aan eenieder over te laten om zelf op eigen gelegenheid aan de webinar deel te nemen. Zo zat ik op woensdag 7 december tegen 7 uur in de avond thuis klaar bij mijn computer.

De avond werd geopend met een vesperviering waarin bisschop De Korte voorging vanuit de Sint-Jan in 's-Hertogenbosch. Vervolgens werd ter inleiding uitgelegd dat

het Synodaal Proces de Eerste Fase achter rug heeft. Dat was de fase van het Continentale. De Kerk wil zichzelf zien als 'tent', wat nu leidt tot de drie opdrachten: *Communio*, *Participatio* en *Missio* (gemeenschap, deelneming en zending) op basis van de bijbeltekst uit de profeet Jesaja: 54,2: 'Vergroot de plaats voor je tent, span het tentdoek wijder uit, zonder terughoudendheid. Verleng de touwen, zet de tentpinnen vast.'

In de webinar wordt nu aangekondigd dat de Tweede Fase van het proces gaat beginnen. Om toe te lichten wat er tot nog toe is gebeurd komt de professor kerkelijk recht Myriam Wijlens aan het woord. Zij legt uit dat het gaat om communicatie op alle niveaus. De leidende vraag was steeds: wat wil de Heilige Geest hoe wij nu kerk zijn? Dat moet je inclusief benaderen: open, maar ook beschermend. Die oude Jesaja-metafoer van de tent wordt nu in dit Synodaal Proces toegepast op de kerk, die ook verplaatsbaar naar nieuwe grond wil zijn, op een nieuwe plek. Volgens Myriam Wijlens komt in de rapportages naar voren dat de prediking als niet adequaat wordt ervaren, niet passend bij de lezingen en niet bij de vragen van mensen van nu.

Daarna komt Shirleni Blanken vanuit een migrantengemeenschap aan het woord, die vooral aangeeft dat nu ook de besturen van kerkelijke organisaties 'synodaal' moeten worden, onder de leiding van de heilige Geest. Hierna is het de beurt aan Zuster Trappistin Pascale Fourmentain vanuit de religieuzen, die vooral wordt getroffen door de vraag of alle groepen die iets wilden inbrengen ook institutioneel worden erkend. Zij bepleit dat het viereen van liturgie veel verscheidenheid omvat, met alle facetten van oecumene en gedeelde (mede)verantwoordelijkheid. Zij zegt dat bij het Synodaal Proces bekering hoort.

Nu is het woord aan Lucas Brinkhuis als jongere, die zegt dat er bij jongeren veel verschillen en tegenstellingen bestaan. Hij zegt het zo te zien dat uit conflicten ook veel moois kan groeien. Hij noemt dat 'radicale inclusie' en bepleit een houding van luisteren, dialoog, met allen, dus open: samen. Vervolgens komt bisschop Gerard de Korte van Den Bosch aan het woord, die pleit voor het vermogen om te onderscheiden. Dat betekent volgens hem luisteren naar Christus. Hij erkent dat er op dit vlak ook angst bestaat bij vrouwen en jongeren. Hij ziet echter mogelijkheden om dit op te lossen door veiligheid te bieden. Tenslotte is de beurt aan Jos Moons, Jezuïet, die de nadruk legt op 'synodaliteit', waarin iedereen moet teruggaan naar de vraag waar je God hebt gevonden en waar je dankbaar voor bent.

Dit avondprogramma eindigt met de oproep dat ieder die dat wil mag meepraten en mag reageren via de website (<https://www.rkkerk.nl/uitgelicht/uitgelicht-synode-synodale-kerk/>) of met een e-mail naar vragen@rkk.nl en dat zoveel mogelijk daarvan ook wordt meegenomen naar de volgende fase van het Proces, namelijk de Continentale ronde in Praag. U gaat hier meer over horen. Bent u ook zo benieuwd?

Marcel van der Maeden

Intermediair VerWijs: Wat is dat? Iets voor jou?

Ruim 15 jaar geleden nam onze Norbertijnenparochie het initiatief om een Ronde Tafelhuis te vestigen in de toenmalige Driekoningenkerk op het Wagnerplein. In die jaren is veel tot stand gekomen. Het Ronde Tafelhuis werd een centrum gedragen door vele parochianen, die op deze manier hun kerk-zijn handen en voeten willen geven. Taallessen, Spreekuur, Activiteitencommissie. Op verschillende manieren zijn vele van de 100 vrijwilligers verbonden aan ons centrum. In Mooi Meegenomen vertellen zij over zichzelf en over hun werk in het Ronde Tafelhuis.

Onlangs had ik een gesprek met Ludo Wilbrink. Hij is intermediair bij VerWijs, een onafhankelijk spreekuur voor bewoners uit Tilburg Noord. Tweemaal per week is het spreekuur bereikbaar op maandagochtend in de ouderkamer van MFA 'De Dirigent' of op vrijdagmorgen in het Ronde Tafelhuis.

Wat is VerWijs?

Mensen die vragen hebben of problemen op het gebied van geld, opvoeding, het invullen van formulieren, verblijfsvergunningen, werk, schuldproblematiek en nog veel meer, kunnen bij VerWijs terecht. Het valt immers niet altijd mee om met bijvoorbeeld de Gemeente, de Belastingdienst, de zorgverzekering of WonenBurg hierover te communiceren. Een ernstige aanslag op je inkomen valt op de deurmat. De energietoeslag kan worden aangevraagd. Een ontoegankelijk, onleesbaar formulier moet worden ingevuld. We kennen het allemaal uit eigen ervaring. VerWijs bemiddelt tussen die verschillende instanties en de mensen aan de onderkant van de samenleving die hiermee geconfronteerd worden. Het spreekuur is er om samen met de vragensteller een oplossing te zoeken en op zoek te gaan naar de instantie die hen verder kan helpen. Deze mogelijkheden onderzoeken en vervolgens helpen is de taak van de intermediair tijdens het spreekuur van VerWijs.

Wat doet een intermediair?

Als ik Ludo Wilbrink vraag waarom hij het vrijwilligerswerk van intermediair is gaan doen, valt onmiddellijk het woord caritas, latijn voor 'mensen in nood verder helpen'. Het lag voor de hand dat Ludo na jaren werkzaam te zijn geweest in coaching- en advieswerk na zijn pensionering zich hiervoor zou gaan inzetten. 'Voor het werk als intermediair heb je overigens geen bepaalde expertise nodig. Je werkt in een team en kunt van elkaars kennis gebruik maken. Het brengt ook een stuk gezelligheid mee om met elkaar de situatie te bespreken en je leert heel snel gaandeweg. Internet is perfect om van alles op te zoeken. Een intermediair moet dus wel handig zijn met de computer. En hij of zij moet goed kunnen luisteren naar wat mensen precies vragen. Dat is misschien wel het moeilijkste van het werk. Er zit soms een heel andere problematiek achter een hulpvraag. Je moet geduldig zijn en geduldig kunnen zoeken. Waar we snel kunnen helpen, doen we dat uiteraard. Bijvoorbeeld bij het schrijven van een bezwaarschrift. Is het bezwaar kansrijk dan schrijven we die gewoon uit. Maar in conflictsituaties treden we niet op. We verwijzen dan door naar de Rechtswinkel of bij problemen met de belastingdienst

naar de Smeetskring. Mensen verwachten veel van ons, maar je kunt niet altijd helpen. Dat ervaar ik wel eens als lastig. Een hoge energierekening krijgen wij niet ongedaan gemaakt, maar we kunnen wel helpen zoeken hoe dit op te lossen'.

Fluitend naar huis

Ludo vindt het werk van intermediair heel bevredigend en leuk om te doen. 'Ik ga na zo'n ochtend spreekuur draaien bijna altijd fluitend naar huis. In heel veel gevallen heb je mensen vooruit kunnen helpen en zie je de mensen met een blij lach op het gezicht na het advies vertrekken'. Het meeste werk gaat zitten in het helpen bij het invullen van formulieren bijvoorbeeld voor Bijzondere Bijstand, huur- en zorgtoeslagen en bij het mee opstellen van betalingsregelingen. 'Wij kunnen de mensen een eind op weg helpen, want het is voor hen vaak erg lastig een beroep te doen op gemeentelijke instellingen, maatschappelijk werk of andere instanties. Hun kennis van het Nederlands is vaak te beperkt. Sommigen zijn zelfs analfabeet. Toch is het kennen van de taal in ons direct contact met hen zelden een echt probleem. Ze kunnen de buurvrouw erbij roepen. Mensen nemen vaak zelf iemand mee uit de eigen gemeenschap. In het uiterste geval zitten er altijd mensen in de wereldkeuken van het Ronde Tafelhuis of in de ouderkamer van basisschool Aboe el-Chayr die kunnen komen helpen tijdens gesprek'. Kortom beste lezer, sta je in het volle leven, weet je de maatschappelijke instellingen te vinden als je die nodig hebt, én weet je wat de overheid doorgaans van een burger verwacht, dan is intermediair zijn bij VerWijs misschien ook iets voor jou. Voor een eerste kennismaking kun je je richten tot info@rondetafelhuis.nl of ludo@rondetafelhuis.nl.

Hans Happel

Activiteiten in en rond het Ronde Tafelhuis

Het Ronde Tafelhuis is met veel ondernemerszin begonnen aan het nieuwe jaar 2023. Er staat het nodige op het programma en dat delen we graag met u.

- Docenten en leerlingen van onze TaalTeams komen met regelmaat samen voor een Taalcafé. Een informeel ontmoetingsmoment, iedere 6 weken. Een uitgelezen kans om Nederlands ook in de praktijk te oefenen.
- Onze Wereldkeuken slaat de vleugels uit en gaat meer en meer 'Outdoor'. In een sprankelende brochure wordt ons aanbod gepresenteerd voor ieder die kennis wil maken met heerlijke gerechten uit het Midden-Oosten, Zuid-Europa en Afrika. Aan te vragen via ons mailadres.
- Op 1 februari treedt Els de Zeeuw in dienst. Els gaat ons team versterken als stafmedewerker en programmamaker. In een van de volgende nummers kunt u nader kennis met haar maken.
- Een van de nieuwe groepen in het Ronde Tafelhuis is de Hindoegemeenschap Sree Ganesh. Op 21 januari presenteren zij zich vanaf 15.00 uur en op 18 februari vieren zij de Nacht van Shiva.
- Het VerWijssprekruur is meer en meer aanspreekpunt voor wijkbewoners die vastlopen in regelingen en/of financiële of andere nood. Onze intermediairs snakken naar nieuwe collega's die hen kunnen ondersteunen. Er wordt intensief samengewerkt met organisaties in de wijk. Op bladzijde 9 van deze Mooi Meegenomen staat een interview met Ludo Wilbrink, een van de intermediairs.

Iedere tweede dinsdag van de maand is onze **Filmavond** er weer. Op 14 februari kijken we naar 'Dead Poets Society', een film over kostschooljongens die in contact komen met een inspirerende leraar Engels. Zaal open 19.00 uur. Op 14 maart kijken we naar 'The Professor and the Madman'. Voor het samenstellen van het woordenboek *The Oxford English Dictionary* doet professor Murray een oproep aan alle belangstellenden om een bijdrage te leveren. Een van hen is een patiënt die verblijft in een krankzinnigengesticht voor het plegen van een moord. Er ontstaat een vriendschap tussen de professor en de 'gevaarlijke gek'. Zaal open om 19.00 uur.

Afghaanse vrouwen in beeld

In het Ronde Tafelhuis in Tilburg-Noord zijn twee Afghaanse verenigingen actief. Samen met hen, PAX en Bibliotheek Wagnerplein werd een actieprogramma voor vrouwen opgezet. In september 2022 kon in Kabul een eerste naaicoöperatie worden geopend. Een plaats waar vrouwen elkaar kunnen ontmoeten én voorzien in het eigen inkomen.

In juli 2021 trokken westerse troepen zich terug uit Afghanistan. Al snel trokken Talibanstrijders platteland en steden binnen en namen de overheidsdiensten over. De hoop dat voor vrouwen de veranderingen geen grote gevolgen zouden hebben, werd al snel de bodem in geslagen. Onderwijs en toegang tot openbare diensten werd vrouwen al snel verboden. De recente berichten uit Afghanistan over verdere onderdrukking van vrouwen zijn zeer verontrustend. Wat is er aan de hand? Wat kunnen wij doen om vrouwen te ondersteunen?

Op woensdagavond 25 januari wordt in de LocHal in Tilburg een grote bijeenkomst gehouden. Op het programma:

- Gespreksleiders op de avond zijn Bachtar Burhani, neurochirurg in het ETZ in Tilburg en Zahra Sultany, International Admissions Officer aan de UVT in Tilburg.
- Een lezing door Mevrouw Massouda Jalal, oud-minister voor Vrouwenzaken van Afghanistan. Zij vluchtte na de val van Kabul naar Nederland.
- Froukje Santing, journaliste en schrijfster en Abdul Samay Hamed. Zij werken met PEN, een organisatie voor Afghaanse schrijvers in de diaspora.
- In 2022 werd een minidocumentaire gemaakt waarin drie Tilburgs Afghaanse moeders en hun dochters vertellen over hun band met Afghanistan.
- Muzikaal een bijzondere bijdrage van Walid Hamraz, hij verzorgt Afghaanse zang en muziek.
- Er is informatie over de voortgang van de naaicoöperatie in Kabul.

De avond begint om 19.30 uur, zaal open 19.00 uur. De entree is gratis, maar een bijdrage voor onze projecten in Afghanistan is zeer gewenst.

30 november 2022: opening van 'Koninklijk borduren' in het Textielmuseum

Uit het hele land trokken vrouwen én mannen naar het Textielmuseum in Tilburg. Daar opende koningin Maxima een tentoonstelling, resultaat van een mooi samenwerkingsproject. Het Textielmuseum kreeg een opdracht van het koninklijk huis, initiatief van Koningin Maxima. Bij de herinrichting van Paleis Huis den Bosch werden ook de inmiddels versleten gordijnen van de Chinese kamer onder het licht gehouden. Gordijnen die in 1791 werden gemaakt in Kanton, China en naar ons land gebracht, maar zijn na de meer dan 300 jaar aan vervanging toe. En die vervanging kwam er... voordat de nieuwe gordijnen naar het Paleis worden gebracht, zal in het Textielmuseum de tentoonstelling te bewonderen zijn. Koningin Maxima was één van de 150 mensen die meewerkte aan de nieuwe gordijnen voor het paleis. 12 van die 150 kwamen uit het Ronde Tafelhuis, van de Stik- en Strijkgroep.

Onderhoudsgroep Kerkhof Heikant

Wij zijn een enthousiaste groep van twaalf personen (acht heren en vier dames). Elke week op woensdagmorgen van half 9 tot ongeveer half 12 onderhouden we het kerkhof met o.a. schoffelen, oude bloemen ruimen, gaten rond graven stoppen, hagen knippen, in de herfst bladruimen enz. Om 10 uur drinken we koffie met iets lekkers.

Bij dit werk hoort ook ontspanning. Zo hebben we pas onze Nieuwjaarsbijeenkomst gehouden. We zijn toen naar molen De Wilde in Goirle geweest. Een van onze collega's, Mari Cools, is daar namelijk molenaar en die nodigde ons uit om eens een bezoek aan deze molen uit 1898 te brengen. We werden daar ontvangen door een zeer enthousiaste groep van Amarant met koffie en worstenbrood dat door henzelf was gebakken. In groepjes van vijf hebben we de molen bezichtigd: drie verdiepingen met zeer smalle trapjes. Mari gaf een duidelijke uitleg van hoe een molen werkt. Een bijzonder detail is dat deze molen op oudjaarsavond in 1936 volledig in vlammen opging en later snel weer is opgebouwd met onderdelen uit de molen van Stiphout.

Toen iedereen de molen bezichtigd had, kregen we nog een lekker schrobbelaartje om ons op te warmen. Dat werd aangeboden door de Parochie. Dank aan Mari en de medewerkers van Amarant die er een mooie dag van hebben gemaakt.

Heb je na het lezen van dit berichtje zin om ons op het kerkhof te komen helpen, kom dan een keer op woensdagmorgen bij ons kijken. Iedereen is van harte welkom.

Antoon van Kuijk

Eropuit (2)

Mini-expo 'Deze en gene zijde: dood en rouwcultuur in Tilburg'

Tot en met dinsdag 28 februari zijn in het TijdLab in de LocHal in Tilburg enkele voorwerpen uit de collectie van het Stads-museum Tilburg te zien, samen met een fotowand met huis-altaartjes voor gestorven personen. De toegang is gratis.

De dood, het is een onderdeel van ons leven maar toch praten we er maar moeilijk over. Onze verhouding tot de dood is de laatste jaren aan het verschuiven en we zien de rituelen rondom begraven, cremeren en herdenken veranderen. Hoe was dat vroeger en hoe doen we dat nu? Met dit programma doet het TijdLab onderzoek naar immaterieel erfgoed, in dit geval dood en rouwcultuur in de gemeente Tilburg. De verhalen van de deelnemers worden opgeslagen in www.geheugenvantilburg.nl, de foto's worden na de expositie toegevoegd aan de collectie van Regionaal Archief Tilburg.

Oproep

Het TijdLab deed een oproep aan inwoners van de gemeente Tilburg met een persoonlijke gedenkplek in huis. Dat leverde een mooie serie interviews en foto's op, die een beeld geven over hoe Tilburgers stil staan bij de doden. Zo is er bijvoorbeeld het verhaal van Diana Cotteleer, die op jonge leeftijd haar twee broertjes en zus verliest. Hun dood is allesbepalend voor het gezin en trok een zware wissel op Diana. Op de herdenkingsplek in haar huis – en eigenlijk door het gehele huis heen – komen spullen voor die herinneren aan de omgekomen familieleden. Het verhaal van de gedachteniswand in Huize Assisië is ook zeer bijzonder. Met

kleine beeltenissen worden overleden cliënten en medewerkers van Landpark Assisië herdacht in een grote, kleurrijke wand. De cliënten van het park houden de wand zelf bij en steken regelmatig een kaarsje op. De foto's en verhalen vind je in het TijdLab en er mogen gedurende het programma nog meer verhalen bij komen! Wil jij je verhaal ook delen? Stuur dan een email naar tijdlab@bibliotheekmb.nl.

Programma

Naast de mini-expo in het TijdLab zijn er in samenwerking met de Stichting Funerair Erfgoed Tilburg in januari en februari wandelingen over begraafplaatsen en kerkhoven. Op zaterdag 18 februari een wandeling over de begraafplaats Vredeshof aan de Gilzerbaan in Tilburg en op zaterdag 28 januari is er een rondleiding over begraafplaats 't Heike aan de Bredaseweg. Dat is een rondleiding langs bijzondere graven en grafmonumenten van bekende en minder bekende Tilburgers. Kijk op <https://stadsmuseumtilburg.nl> voor de meest recente informatie over deze en andere wandelingen.

Alle registers open

In deze rubriek geven wij een overzicht van iedereen die sinds de vorige Mooi Meegenomen gedoopt, getrouwd of overleden is.

Gedoopt

17-12 Novelle Willems

Overleden

8-12 Leonie de Visscher-van Riel (1953)
16-1 Corrie Roestenburg-de Bruijn (1936)

Foto's/afbeeldingen

blz. 1: www.solidairmetindia.nl
blz. 2: www.kruikenstad.nl
blz. 2: © Jan van den Berg
blz. 3: www.kerkebalans.nl
blz. 4: © Norbertijnenparochie Heikant-Quirijnstok
blz. 4: <https://wikimiddenbrabant.nl>
blz. 5: www.geloofsgesprek.nl
blz. 6: www.pixabay.com
blz. 7: www.pixabay.com
blz. 7: www.museumkrona.nl
blz. 8: www.rkkerk.nl
blz. 9: © Miek Korsmit
blz. 10: © Het Ronde Tafelhuis (2x)
blz. 11: © Antoon van Kuijk
blz. 11: <https://stadsmuseumtilburg.nl>
blz. 12: © Jan van den Berg

Nummer 328 van Mooi Meegenomen verschijnt in het week-einde van 18/19 maart. Kopij graag voor 27 februari aanleveren: mooimeegenomen@home.nl. De redactie behoudt zich het recht voor om aangeleverde kopij in te korten.

Dit is de verdere planning voor Mooi Meegenomen in 2023:

nummer	kopij bij de redactie	verspreiding
329	29 mei	24/25 juni
330	14 augustus	2/3 september
331	25 september	21/22 oktober
332	13 november	9/10 december

Mooi Meegenomen wordt mede mogelijk gemaakt door:

Bouwbedrijf G. Kuypers: voor ver- en nieuwbouw
Stokhasseltlaan 43, 5049 TB Tilburg
013 - 4561289

Woonsfeer: woningstofferij
Offenbachstraat 165, 5011 EH Tilburg
013 - 4555305, info@woonsfeerbv.nl

Boca kaarsen BV: kerkkaarsen/kerkartikelen
Galvaniweg 20, 5482 TN Schijndel
073 - 5492511, www.boca.nl

Bijnen Uitvaartverzorging Tilburg
Brucknerlaan 20, 5011 DN Tilburg
013 - 4553379, www.bijnenuitvaartverzorging.nl

Autobedrijf Probaat VOF: BOVAG-autobedrijf
Leharstraat 21, 5011 KA Tilburg
013-5357171, info@autoprobaat.nl

Bruidsboetiek Lovely Lady
Stationsstraat 86, 5141 GG Waalwijk
0416-337388, www.lovelylady.nl

Natuursteenbedrijf Schaapsmeeders: grafmonumenten
De Schans 63, 5011 EM Tilburg
013-4550129, www.schaapsmeedersheikant.nl

Boomrooierij Weijtmans: houthandel en transport
Handelsweg 18, 5071 NT Udenhout
013-5111483, www.boomrooierijweijtmans.nl

Tuincentrum GroenRijk Tilburg
Stokhasseltlaan 39, 5049 TB Tilburg
013-4550860, www.groenrijktilburg.nl

Colofon

'Mooi Meegenomen' is het communicatieorgaan van de norbertijnenparochie Heikant/Quirijnstok in Tilburg-Noord.

Oplage: 850 stuks
Frequentie: 6x per jaar
Redactie: Jan van den Berg, Hans Happel, Marcel van der Maeden, Eveline Sitskoorn, Hein Wilsens
E-mail redactie: mooimeegenomen@home.nl

Adres parochie: De Schans 122, 5011 EN Tilburg
Telefoon: (013) 4550663
Internet: www.norbertijnenparochiehq.nl
E-mail: info@norbertijnenparochiehq.nl

Uw kerkbijdrage of gift mag worden overgemaakt op IBAN NL28INGB0001095131. ANBI-nummer 824144302 t.n.v. parochie OLV Onbevlekt Ontvangen te Tilburg.

Een verhuizing of huwelijk, de geboorte of het overlijden van een parochiaan graag doorgeven aan bovenstaand parochie-adres.